

Kúria végzése

Az ügy száma: Bfv.III.865/2019/7.
A határozat szintje: felülvizsgálat
A tanács tagjai: Dr. Márki Zoltán, a tanács elnöke
Molnár Ferencné dr., előadó bíró
Dr. Kónya István, bíró

Az eljárás helye: Budapest
Az eljárás formája: tanácsülés
Az ülés napja: 2020. február 19.
Az ügy tárgya: sikkasztás büntette
Terhelt(ek):

Első fok: Pesti Központi Kerületi Bíróság, 2.B.33.311/2016/22., ítélet,
tárgyalás, 2018. február 21.
Másodfok: Fővárosi Törvényszék, 26.Bf.7665/2018/6-I., ítélet,
nyilvános ülés, 2018. június 6.

Az indítvány előterjesztője: a terhelt védője
Az indítvány iránya: a terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria a sikkasztás büntette miatt a terhelt ellen folyamatban volt büntetőügyben a terhelt védője által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálv a Pesti Központi Kerületi Bíróság 2.B.33.311/2016/22. számú és a Fővárosi Törvényszék 26.Bf.7665/2018/6-I. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

I.

- [1] A Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2018. február 21. napján meghozott 2.B.33.311/2016/22. számú ítéletével a terheltet bűnösnek mondta ki sikkasztás büntetében [Btk. 372. § (1) bekezdés, (3) bekezdés a) pont]. Ezért a terheltet mint különös visszaesőt 1 év 2 hónap szabadságvesztés büntetésre és 2 év közügyektől eltiltásra ítélte azzal, hogy a szabadságvesztés végrehajtási fokozata börtön, és a terhelt feltételes szabadságra nem bocsátható. Elrendelte a Szentendrei Járásbíróság 19.B.333/2012/39. számú - a Budapest Környéki Törvényszék 1.Bf.820/2014/8. számú végzése folytán jogerős - ítéletében kiszabott 10 hónap börtönbüntetés utólagos végrehajtását. Rendelkezett az eljárás során lefoglalt bűnjelekről, a magánfél polgári jogi igényének érvényesítését egyéb törvényes útra utasította, és a terheltet 52.275 forint bűnügyi költség megfizetésére kötelezte.

- [2] Kétirányú fellebbezés alapján eljárva a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság a 2018. június 6. napján jogerős 26.Bf.7665/2018/6-I. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta; a kiszabott szabadságvesztés büntetés tartamát 1 év 8 hónapra súlyosította, megállapította, hogy a Pesti Központi Kerületi Bíróság 4.B.20.116/2013/104. számú ítéletével kiszabott 2 év szabadságvesztés büntetés próbaideje jelen ügyben kiszabott szabadságvesztés tartamával meghosszabbodik. A magánfelet egyéb érdekeltnek tekintve a polgári jogi igényt elutasította. Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.
- [3] Az eljáró bíróság által megállapított tényállás lényege a következő.
- [4] A tulajdonos az XXX-000 forgalmi rendszámú, Volvo S80 típusú, 2.317.000 forint értékű személygépjárművet gépjármű flottakezelői hasznosítási szerződés, gépjármű bérbeadási tevékenységről szóló megállapodás keretében átadta bérbeadás céljából a Kft. részére. A terhelt 2015. július 13. napján a telephelyen vette bérbe e személygépkocsit a Kft.-től, 100.000 forint kauciót letétbe helyezve, először 2 heti időtartamot kifizetve, majd több részletben összesen 180.000 forintot adott át úgy, hogy a bérlet időtartama 2015. augusztus 27. napján 18 órakor járt le. A gépkocsiba szerelt GPS nyomkövető berendezés 2015. augusztus 23. napján tisztázatlan körülmények között, de a terhelt tudomásával szakszerű módon a gépjárműből kiszerelésre került, emiatt a GPS jeladás 2015. augusztus 23. napján 20 óra 22 perckor megszűnt. A terhelt a gépjárművet 2015. augusztus 24. napján az őrzött parkolóban helyezte el, egy ideig még használta, majd 2015. szeptember 7. napját megelőzően, pontosabban meg nem határozható napon a Kft. elől elrejtette oly módon, hogy az autóval a parkolóban a hátsó rendszámtáblát a külső szemlélő elől eltakarva, fához parkolt, az első hatósági jelzést pedig leszerelte és a gépjárműbe tette. A terhelt a gépjárművet a kft. részére a cég képviselőinek telefonon tett ígéretei ellenére, a megbeszélte 2015. augusztus 30-i határidőre, sem pedig ezt követően nem vitte vissza, a gépjármű valós hollétére vonatkozóan hamis tájékoztatást adott, majd a cég képviselői számára elérhetetlenné vált. E magatartásával, és azáltal, hogy a gépjárműből korábban már eltávolításra került a GPS jeladó, a terhelt a gépjárművet a rendelkezésre jogosult elől ismeretlen helyre rejtette, a gépjárművel való rendelkezési jogot véglegesen elvonta, a sértett tulajdonát képező gépkocsit eltulajdonította, majd a gépjármű birtoklásával felhagyott. A gépjárművet a tulajdonosa a közösségi médiában feladott hirdetésre érkezett bejelentés alapján találta meg 2015. szeptember 7. napján. A cselekmény elkövetési értéke 2.317.000 forint, a sértettnek okozott kár a gépjármű lefoglalásával és a tulajdonos részére történő kiadásával megtért.

II.

- [5] A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen a terhelt védője - a Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontját megjelölve - a terhelt felmentése érdekében terjesztett elő felülvizsgálati indítványt. Indokai szerint a terhelt által elkövetett cselekmény nem bűncselekmény, mivel az ítéleti tényállásban írtak nem támasztják alá az eljáró bíróság jogi álláspontja körében kifejtetteket. Álláspontja szerint téves az eljáró bíróság azon hivatkozása, mely szerint a jogtalan eltulajdonítást bizonyítja, hogy a terhelt a gépkocsit a tulajdonosa elől eltagadta, és az is, hogy az eltitkolás az elkövető részéről a jogtalan eltulajdonításra irányuló szándékot támasztja alá. Hivatkozott arra, hogy ezen elkövetési magatartás akkor lenne megállapítható, ha a gépkocsi birtokban tartását tagadta volna a terhelt a bérbeadó előtt, ilyen elkövetési magatartást azonban az ítéleti tényállás nem állapított meg. Az indítvány szerint a terhelt csak a visszaadás időpontjára, nem pedig a gépkocsi birtokban tartására vonatkozóan adott valótlán és halogató válaszokat a bérbeadó képviselője részére.
- [6] A Legfőbb Ügyészség BF.986/2019/2. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt részben kizártnak, részben alaptalannak tartotta. Az ügyészi álláspont szerint az indítvány az irányadó tényállástól eltérő tényállásra alapítja érvelését, valójában olyan tényekre, melyek a tényállásban

nem szerepelnek, másrészt jogi érvelése során figyelmen kívül hagy olyan tényeket, amelyeket az irányadó tényállás tartalmaz. Kifejtette, hogy a tényállás szerint mind a bérbeadó, mind pedig a gépjármű tulajdonosa teljességgel elvesztette a gépjármű feletti tényleges hatalmát, a terhelt pedig tényleges hatalmat szerzett felette, így a terhelt a rábízott gépjárművet eltulajdonította. Mindezek alapján a megtámadott határozat hatályban tartását indítványozta.

- [7] A terhelt a Legfőbb Ügyészség átiratára tett észrevételében kifejtette, hogy a gépjármű bérleti díját fizette, lényegében csak 6 nap késedelem valósult meg a visszaadás kapcsán, nem követte el a terhére rótt bűncselekményt.

III.

- [8] A terhelt védője által benyújtott felülvizsgálati indítvány nem alapos.
- [9] A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, a jogerős határozattal szembeni jogi - és nem pedig ténybeli - kifogás lehetőségét biztosítja. A Be. 648. § a)-c) pontjában megjelölt anyagi és eljárásjogi okokból vehető igénybe, a felülvizsgálati okok törvényi köre nem bővíthető.
- [10] Kétségtelen, hogy a Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja alapján felülvizsgálatnak van helye, ha a terhelt bűnösségének megállapítására a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt került sor.
- [11] Nem sértett azonban törvényt az eljáró bíróság, amikor a terhelt bűnösségét sikkasztás büntetében megállapította.
- [12] A Btk. 372. § (1) bekezdése szerint, aki a rábízott idegen dolgot jogtalanul eltulajdonítja, vagy azzal sajátjaként rendelkezik, sikkasztást követ el.
- [13] Idegennek az a dolog tekintendő, ami - a rábízáskor és az elkövetési magatartás kifejtésekor is - nem az elkövető, hanem más (természetes vagy jogi személy) tulajdonában áll. Rábízottá pedig akkor válik az ilyen dolog, ha a rábízás folytán annak birtokba vétele, átvétele, illetve a dolog feletti tényleges hatalom megszerzése megtörténik. A rábízással a dolog tulajdonosa az őt megillető egyik részjogosítványt, a birtoklás jogát ruházza át más személyre.
- [14] A sikkasztás az ingó dolog feletti tényleges, s egyébként jogszerű hatalom (birtoklás) kihasználása, visszaélés a tulajdonos bizalmával.
- [15] A sikkasztás elkövetési magatartása az eltulajdonítás, illetve a dologgal való sajátjakénti rendelkezés. Eltulajdonítás alatt értendő valamely dolognak, illetőleg a dolog használhatóságának más vagyoni köréből a cselekvő vagyoni körébe való átvonása; az eltulajdonítás megvalósul (befejezett), mielőtt a birtokos a dolgot elidegeníti, elhasználja, a visszakövetelésre jogosított előtt eltagadja. Az eltulajdonítás mindig külsőleg is felismerhető tevékenység, nem elég tehát az erre irányuló szándék.
- [16] Közös ismérve a felsorolt tevékenységeknek, hogy a dolog felett a tényleges hatalom felhasználásával oly módon rendelkezik az elkövető, amely a tulajdonosnak a dolog feletti jogi uralmából való végleges kizárását célozza, s arra alkalmas is.
- [17] Ezek közül a visszakövetelésre jogosított előtt eltagadás azt jelenti, hogy az elkövető nem csak a birtoklás tényét tagadja el, hanem bármely olyan (valótlan) nyilatkozatot tesz, melynek értelme, hogy a kérdéses dolog nincs az azt valóban birtoklónál.
- [18] Az irányadó tényállás - az indítványban foglaltakkal ellentétben - egyértelműen tartalmazza a következőket:
- a terhelt által 2015. július 13. napján bérbe vett gépjármű bérletének időtartama 2015. augusztus 27. napján lejárt;
 - a gépjárműbe szerelt GPS nyomkövető berendezés a terhelt tudomásával 2010. augusztus 23-án a gépjárműből kiszerezésre került;
 - 2015. szeptember 7. napját megelőzően a terhelt a rábízott személygépkocsit elrejtette oly módon, hogy azzal a parkolóban a hátsó rendszámtáblát a külső szemlélő előtt eltakaró fához parkolt, az első

- hatósági jelzést pedig leszerelte;
- a gépjárművet a bérbeadó részére telefonon tett ígéretei ellenére sem a megbeszélte 2015. augusztus 30-i határidőre, sem pedig ezt követően nem vitte vissza;
 - a gépjármű valós hollétére vonatkozóan hamis tájékoztatást adott, majd a bérbeadó cég képviselői számára elérhetetlenné vált;
 - a gépjármű birtoklásával felhagyott.
- [19] Jelen esetben tehát a terhelt az általa bérbe vett, rábízott gépjárművet mind szóbeli nyilatkozatai (a gépjármű hollétére vonatkozó hamis tájékoztatás), mind pedig a gépjármű tényleges elrejtése révén a visszakövetelésre jogosított előtt eltagadta, és ezzel egyidejűleg a gépjármű feltalálását is megnehezítette akkor, amikor abból a GPS nyomkövető berendezést eltávolította, illetve a gépjárművet olyan módon helyezte el, hogy az forgalmi rendszáma alapján felismerhető, azonosítható ne legyen.
- [20] Mindezen magatartás a dolog feletti, tényleges hatalma felhasználásával oly módon való rendelkezésnek minősül, amely a dolog tulajdonosát (bérbeadóját) a dolog feletti jogi uralmából való végleges kizárását célozza, s arra nyilvánvalóan alkalmas is.
- [21] Nem sértett törvényt tehát az eljáró bíróság, amikor a terhelt büntetőjogi felelősségét sikkasztás büntetében [Btk. 372. § (1) bekezdés, (3) bekezdés a) pont] megállapította.
- [22] A Be. 659. § (1) bekezdése alapján a bizonyítékok ismételt egybevetésének, eltérő értékelésének, valamint bizonyítás felvételének nincs helye, a felülvizsgálati indítvány elbírálásakor a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás az irányadó.
- [23] Ez azt jelenti, hogy felülvizsgálatban a tényállás megalapozottsága, a bizonyítékok mikénti mérlegelése sem külön-külön, sem pedig egymás viszonyában nem vizsgálható. Nincs lehetőség a bíróság bizonyítékokat értékelő tevékenységének, s ezen keresztül a bűnösség kérdésének, valamint - a minősítéssel kapcsolatos vagy más büntető anyagi szabály sérelme nélkül - kiszabott büntetés, illetve annak mértéke vitatására. A jogkövetkeztetések helyessége kizárólag az irányadó tényállás alapulvételével vizsgálható.
- [24] Az indítvány további kifogásai - tényálláson kívüli körülményekre hivatkozással - valójában az irányadó tényállást támadta, ez azonban felülvizsgálati eljárásban eredményre nem vezethet.
- [25] A Kúria a Be. 649. § (2) bekezdése szerint olyan további felülvizsgálati okot, melynek vizsgálatára a Be. 659. (6) bekezdése alapján hivatalból köteles, nem észlelt.
- [26] Ekként a Kúria a terhelt védője által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a megtámadott határozatot a Be. 660. § (1) bekezdése szerinti tanácsulésen eljárva, a Be. 662. § (1) bekezdés a) pontja alapján hatályában fenntartotta.

IV.

- [27] A Kúria határozata elleni fellebbezést a Be. 653. § (1) bekezdése értelmében a Be. 458. § (3) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a Be. 650. § (1) bekezdés b) pontja zárja ki.
- [28] A Be. 652. § (6) bekezdése szerint minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a Be. 649. § (3)-(5) bekezdésén alapul. A Be. 652. § (7) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy felülvizsgálati indítvány ugyanazon tartalommal csak egyszer nyújtható be. Az ugyanazon jogosult által ismételtelen előterjesztett, illetve az azonos tartalommal ismételtelen előterjesztett indítványt a Kúria érdemi indokolás nélkül elutasíthatja [Be. 656. § (4) bekezdés].

Budapest, 2020. február 19.

Dr. Márki Zoltán s.k. a tanács elnöke, Molnár Ferencné dr. s.k. előadó bíró, Dr. Kónya István s.k. bíró

Kiadmány hitelül:

bíróági ügyintéző